

Klientske centrum pre cudzincov pomáha Ukrajincom v núdzi nájsť si náhradné ubytovanie

V prešovskej väznici na Šváboch boli dočasne ubytovaní odídenci z Ukrajiny už od marca 2022. Problém nastal, keď Ministerstvo spravodlivosti SR, pod ktoré zariadenie spadá, avizovalo nevyhnutný návrat väzňov do týchto priestorov od septembra 2024. Tí, ktorí mohli odišli do komerčných nájmov alebo opustili Prešov. V budove väznice však stále ostalo 65 odídcov z najzraniteľnejších sociálnych skupín. Mestu v spolupráci aj s PSK sa podarilo zabezpečiť ubytovanie pre väčšinu odídcov, pre zvyšných ľudí náhradné riešenie intenzívne hľadajú. Na Otvorené oddelenie ZVaJS na Pionierskej ulici od septembra opäť nastúpia odsúdení na výkon trestu. Avizovalo to Ministerstvo spravodlivosti SR, vzhľadom na viaceré rekonštrukcie väzenských zariadení na Slovensku. Na jar roku 2024 navyše nastali legislatívne zmeny v podpore utečencov na Slovensku, a preto hrozilo, že 65 utečencov pred vojnou, ktorí našli útočisko práve v Prešove na Pionierskej, skončí na ulici. Podľa štátu sa o ich ubytovanie mali postarať samosprávy. Medzi týmito odídcami z Ukrajiny boli najmä ľudia zo zraniteľných skupín, ako napríklad deti, seniori, chorí či ťažko zdravotne postihnutí. Gestorom projektu hľadania náhradného ubytovania pre vojnových utečencov sa stal 2. viceprimátor mesta Prešov Peter Krajňák. „O strechu nad hlavou mohli prísť ľudia, ktorí majú pre svoj stav nulovú šancu uplatniť sa na trhu práce alebo sú odkázaní na zdravotnú starostlivosť a lieky. Bolo nepredstaviteľné, aby čo i len deň strávili na ulici. Začali sme rokovať s partnermi z PSK, ale aj s rezortom spravodlivosti, obrany a vnútra. Postupne sa nám spoločnými silami podarilo zabezpečiť alternatívy pre 47 osôb, pre posledných 5 naďalej intenzívne hľadáme možnosť bývania od 1. septembra. Robí na tom množstvo dobrých ľudí, preto verím, že termín od ministerstva spravodlivosti stihneme,“ povedal 2. viceprimátor mesta Prešov Peter Krajňák. Pomôcť týmto ľuďom sa podarilo predovšetkým vďaka zamestnancom Klientskeho centra pre cudzincov mesta Prešov, ktoré vzniklo s podporou organizácie UNICEF v marci 2024. Jeho cieľom je poskytovať služby cudzincom, ktorí žijú v Prešove. V súčasnosti tvoria najväčšiu skupinu z nich práve ukrajinskí odídenci. Počas posledných mesiacov zamestnanci centra oslovili množstvo súkromných ubytovateľov so zámerom nájsť ubytovanie, s maximálnou možnou mierou uplatnenia príspevku na ubytovanie zraniteľných skupín odídcov. Momentálne je so súkromnými ubytovateľmi zazmluvnené ubytovanie pre 35 osôb. Traja seniori majú dohodnuté ubytovanie v Záchytnom tábore v Humennom. Dvom osobám sa podarilo sprostredkovať ubytovanie a prácu v Bratislave. Siedmim osobám, vrátane 4 detí, bude poskytnuté ubytovanie v priestoroch ZŠ Važecká. Dve deti už dva roky navštevujú ZŠ Važecká a od septembra budú žiakmi štvrtého ročníka. Trinásť osôb sa rozhodlo vrátiť na Ukrajinu. „Mnohí z týchto ľudí prišli skutočne o všetko a všetkých. Stratili domov, celú rodinu, všetok svoj majetok a viacerí aj zdravie. Dobrí ľudia v Prešove sú pre niektorých naozaj to jediné, čo teraz majú. Spomínaných 65 ľudí, ktorí ostali bývať vo väznici na Šváboch, si nedokázali nájsť komerčný nájom, nakoľko patria k najzraniteľnejším skupinám v spoločnosti. Máme za sebou kus práce, no stále ešte aktívne hľadáme ubytovanie pre 5 osôb. Nie je to jednoduché, vždy to sprevádzajú mnohé komplikácie, ale ak to zvládneme, bude to dobrý signál, že naša spoločnosť ešte úplne nezľahostajnela a stále tu je ochota pomáhať druhým v núdzi,“ uviedla vedúca Klientskeho centra pre cudzincov mesta Prešov Daniela Baronová Birová. Ako ďalej priblížila, život utečencov v budove väznice bol mnohokrát veľmi náročný. Spočiatku sa 147 ľudí, z toho 47 detí, muselo deliť o jednu sprchu. Mnohým sa však podarilo zamestnať a presunúť do súkromných nájmov, všetky deti sa postupne stali žiakmi slovenských škôl. Napriek negatívnym náladám v spoločnosti spomína, že sa našlo veľa ľudí, ktorí pomoc ochotne ponúkli.